

samling og ønskede den endt paa en Dags Tid eller i hvert Tilfælde meget hurtigt, udtalt, at der kunde være meget at tale om i denne Sommerrigsdag, og at jeg har nævnt adskillige Ting, ogsaa Andelsbanken. Men det er jo rigtigt, det viser ogsaa denne Forhandling, at der ikke er saa lidt at tale om vedrørende Andelsbanken. Det forekommer mig i øvrigt, at der ogsaa er megen Grund til at opholde sig enten i Dag eller en anden Gang ved, hvad Andelsbanken indeholder af oplysende Momenter, og ganske særlig ved den i højeste Grad skandaløse Adfærd, Tabet af de 14½ Mill. Kr. ved Mælkeeksporten, der er her et Ansvar baade hos Andelsbankens Ledelse og ogsaa hos Ledelsen af den Mælkeeksport, der har paaført Banken dette Tab. Det forekommer mig, at det er dog saa haandgribelige Ting, at der virkelig er Grund til at sige, at der sikkert vilde være noget at tale om her. Der er dernæst hele Genrejsningsspørgsmaalet. Jeg er forundret over, at Venstres Ordfører ikke med et Ord talte om, hvad han mener om den Genrejsning ved Hjælp af Statsgaranti eller Statsmoratorium eller en Administrationskommission i Stedet for en Likvidation, som i Virkeligheden skulde betyde Udsættelse af hele Historien et Aar eller længere Tid, indtil man fik at se, hvordan det gik, hvad der kunde naas, lukkede Pengene inde et Aar uden at foretage noget, i Stedet for at afvikle. Det er dog Ting, der kan være Grund til at tale om, og det glæder mig, at det ærede Medlem har tænkt sig, at et Udvalg skulde beskæftige sig videre med Sagen, for saa kan vi dog faa Lejlighed til at høre, hvad Venstre mener om disse stortilede Projekter, som ganske vist vil medføre, at man standser Likvidationen og den hurtige Afvikling, hvilket maaske kan være forsvarligt, men kun hvis man tilvejebringer en virkelig solid, sund økonomisk Basis for Genrejsning af Banken.

Det ærede Medlem Hr. Rytter gjorde saa nogle Bemærkninger, der, som jeg før sagde, syntes at munde ud i, at det i Grunden var mig, der havde mest Ansvar i Sagen, nemlig om den Rekonstruktion, der fandt Sted i Januar Maaned, og han vilde gerne vide, hvorledes det forholdt sig dermed. Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen havde i Forvejen gjort en Bemærkning om, hvorledes det egentlig forholder sig med Bankinspektionens Skøn over saadanne Forhold. Ja, der forelaa det i Begyndelsen af Januar, at Andelsbankens Ledelse henvendte sig til National-

banken og førte Forhandlinger med denne om Muligheden for en Rekonstruktion, Forhandlinger, om hvis Forløb jeg intet vidste, før de naaede frem til et bestemt Stadium. Der konfereredes ogsaa med Bankinspektøren, som dels ved nyt Skøn over Tingene, dels paa Grundlag af sin tidligere Undersøgelse af Bankens Forhold, var kommet til det Resultat, at der, som jeg allerede har nævnt, paa Mælkeeksporten, som man mente maatte træde i Likvidation, vilde være at afskrive et Tab paa 10 Mill. Kr., medens han paa andre ved den Lejlighed gennemgaaede Engagementer mente at kunne konstatere i det mindste en Tabsrisiko paa vistnok 3,2 Mill. Kr.

Denne Opgørelse eller disse Skøn over Situationen, som var foretaget af Bankinspektøren i Forbindelse med Direktørerne og atter var kontrolleret af Nationalbankens Direktion, fik jeg altsaa Meddelelse om, da man var færdig med Forhandlingerne mellem Bankens Ledelse og Nationalbanken, i alt Fald for saa vidt som man var enedes om, at 5 Mill. Kr. skulde tilvejebringes af Andelselskaberne, og at 3 Mill. Kr. skulde indskydes af Nationalbanken. Naar man overhovedet spurgte mig om noget i denne Sag, var det, fordi Nationalbanken gik ud fra, at den under Hensyn til Valutaloven ikke uden Erhvervsministerens Billigelse kunde indlade sig i Engagementer, der muligvis kunde bringe 3 Mill. Kr. af Bankens Overskud i Risiko. Jeg havde da at tage Standpunkt til, om det vilde være forsvarligt at tilraade Banken at indgaa paa dette, hvilket jeg gjorde. Jeg kan tilføje, at jeg talte med forskellige Mennesker om Sagen, ikke blot med Ministeriets Medlemmer, men ogsaa med Folk udenfor mit eget Parti, som mente, at det var paaskønnelsesværdigt at redde Andelsbanken fra den Undergang, der var Tale om.

Det var naturligvis en Formodning, et Skøn, og naar man spørger, hvorledes det kan gaa til, at et saadant Skøn fra Bankinspektørens Side nogle Maaneder efter omstødes af en ny Revision, er der til at sige, at saadanne Opgørelser af Bankers Forhold — det har vi set den ene Gang efter den anden — paavirkes i høj Grad af Formaalet med Opgørelserne. Hvis det er Formaalet at naa til det Resultat, at vedkommende Bank skal lukke, er man yderst pessimistisk i Bedømmelsen af alle Engagementer, men naar det er Formaalet ikke at likvidere, men at arbejde videre bankmæssigt, ledes Bankinspektøren naturligvis, paavirket af det optimi-